

MUSEU  
DE SUPORT  
TERRITORIAL

# Baix Ter

Memòria 2020



# MEMÒRIA d'actuació MST Baix Ter

Museu de la Mediterrània

Museu de Suport Territorial – Baix Ter

1a anualitat

Un projecte de:

Amb els municipis de:

 **Museu de la Mediterrània**

  
Generalitat de Catalunya  
Departament de Cultura



Torroella de Montgrí



Bellcaire d'Empordà



Fontanilles



Gualta



Palau-Sator



Pals



La Tallada d'Empordà



Ullà



Verges

## **INTRODUCCIÓ**

El document que es presenta a continuació és la memòria de les actuacions realitzades al llarg de l'any 2020 dins el marc del programa de Museu de Suport Territorial desenvolupat al Museu de la Mediterrània de Torroella de Montgrí, així com l'avaluació dels objectius que es van establir a partir del Pla Operatiu Anual 2020.

A finals de l'any 2019, el Museu de la Mediterrània va desplegar un procés de diagnosi de les necessitats territorials que li va proporcionar la informació necessària per a poder realitzar el projecte general de Museu de Suport Territorial - Baix Ter i a la vegada establir les estratègies concretes de suport als municipis. A partir d'aquest document inicial i el coneixement adquirit es va redactar les línies previstes d'actuació del 2020, la primera anualitat d'implantació del programa.

El desenvolupament del programa de Museu de Suport Territorial es centra en l'àmbit del Baix Ter, espai on el Museu de la Mediterrània té la seva major incidència. Aquesta primera corona de municipis ubicats a l'entorn immediat de Torroella de Montgrí ocupa, incloent Torroella, una superfície de 168,64 km<sup>2</sup> i una població aproximada de 18.400 habitants. Són concretament 8 municipis: Bellcaire d'Empordà, Fontanilles, Gualta, Palau-Sator, Pals, la Tallada d'Empordà, Ullà i Verges. Un territori molt ric en patrimoni cultural, on s'han identificat fins a 61 elements, dels quals s'ha fet una diagnosi més específica a 22 elements. La majoria d'aquests municipis, amb pocs recursos materials i humans per a destinar a la gestió i dinamització patrimonial i cultural dels seus elements, han trobat en el programa una bona fórmula per beneficiar-se dels serveis de suport i generació de valor afegit que els ofereix el programa de Museu de Suport Territorial.

Cal esmentar, no obstant, la sobrevinguda situació de la pandèmia de la COVID19, que inevitablement ha afectat les previsions que hi havia de cares al 2020. Les circumstàncies ens han portat en alguns casos ha replantejar línies i projectes que s'havien planificat objectius que ens havíem proposat i accions que en alguns casos ja s'havien començat a dissenyar i plantejar als beneficiaris. A més a més, la situació ha provocat que les relacions entre el museu i alguns beneficiaris, que encara estan en un procés incipient, no s'hagin pogut reforçar i consolidar. És doncs, un any marcat per la distorsió i això ha alterat l'assoliment d'alguns resultats, especialment aquells que anaven lligats a promoure contactes mutus i posicions actives per a treballar iniciatives conjuntes.

## **OBJECTIUS MST BAIX TER 2020**

Els principals objectius del Museu de Suport Territorial, com s'explica al *Pla Operatiu d'Actuació de l'annualitat 2020*, no rau exclusivament en l'oferiment d'activitats o la realització d'accions puntuals, sinó que ha de basar-se en el desplegament d'una estratègia a mitjà i llarg termini que pugui afavorir la implicació de tots els agents involucrats al marc dels objectius generals que s'estableixen.

El projecte de Museu de Suport Territorial és un treball conjunt entre museu i beneficiaris per tal d'aconseguir els objectius principals que es detallen a continuació:

- Desplegament de la cartera de serveis, tant bàsics com complementaris, pensats per a beneficiar els espais i actius patrimonials estratègics dels municipis lligats a les seves contrastades necessitats.
- Creació d'un espai de lideratge definit per tal que gestioni l'articulació i ordenament dels actius patrimonials i, a través dels quals, es dinamitzi l'activitat social al seu entorn.
- Foment dels mecanismes d'acció conjunta, treball compartit i promoció de la corresponsabilitat en la tasca patrimonial per part dels agents de referència al territori.

El 2020 aquest treball conjunt entre totes les parts no sorgeix pel simple fet d'acceptar formar part del projecte. Tal i com hem pogut constatar en la primera anualitat del MST Baix Ter, es requereix d'un cert temps d'aplicació i treball en el projecte perquè aquesta condició es doni. Per aquest motiu valorem les tasques que s'han realitzat al llarg del 2020 de forma molt positiva ja que ens ha permès anar formant la base sobre la qual s'hauran de

fomentar en el futur les estratègies que assoleixin construcció de comunitat.

El desenvolupament d'aquests objectius en el marc de l'annualitat 2020 queda definit amb més concreció en la cartera de serveis que es presenta més endavant.



## **BENEFICIARIS MST BAIX TER**

Els municipis beneficiaris de la implantació d'aquesta primera anualitat del programa de Museu de Suport Territorial - Baix Ter han estat els determinats per la diagnosi elaborada prèviament. Els vuit municipis següents, doncs, amb l'afegit puntual en alguns dels serveis del propi municipi de Torroella de Montgrí - l'Estartit, sense el qual es perdria el sentit integral de la definició del territori, han estat els receptors dels serveis treballats des del projecte.

- Bellcaire d'Empordà
- Fontanilles
- Gualta
- Palau-Sator
- Pals
- La Tallada d'Empordà
- Ullà
- Verges

A partir de la identificació de les necessitats més recurrents a aquests municipis a nivell patrimonial s'ha establert l'estratègia d'actuació conjunta o particular amb cadascun d'ells. El municipi ha estat el beneficiari en primera instància d'aquells serveis que li han pogut ser d'impacte positiu, i a conseqüència els elements patrimonials destacats a la diagnosi han esdevingut els punts de valor prioritari on s'han centrat les línies d'actuació. Partint de la cartera de serveis bàsics, - assessorament, intercanvi d'informació, disposició i préstec d'infraestructures, i representació - s'ha ampliat l'acció amb serveis complementaris que han estat demanats pels municipis o des de la iniciativa del Museu de Suport Territorial s'han considerat interessants d'oferir.

Una de les fites pel que fa a la relació dels municipis beneficiaris i l'estructura del MST Baix Ter és assolir reconeixement mutu com a parts integrants del projecte i incrementar les connexions internes. Calen posicions actives dels diversos agents per a promoure i beneficiar-se d'accions i serveis, i aconseguir construir comunitat. El projecte MST Baix Ter ha d'avançar cap a una corresponsabilitat dels beneficiaris i reforçar la proactivitat i la iniciativa conjunta.





## CATÀLEG DE SERVEIS DEL MST BAIX TER 2020

El document que es presenta a continuació és la memòria d'actuació del programa Museu de Suport Territorial de l'any 2020 desenvolupat a l'àmbit del Baix Ter. Sota aquestes línies, s'hi presenta un quadre-resum de les diverses línies d'acció que s'han treballat en cada modalitat de servei definit pel programa, per fer-se una idea molt esquemàtica del conjunt d'accions que s'han assolit des del marc del projecte.

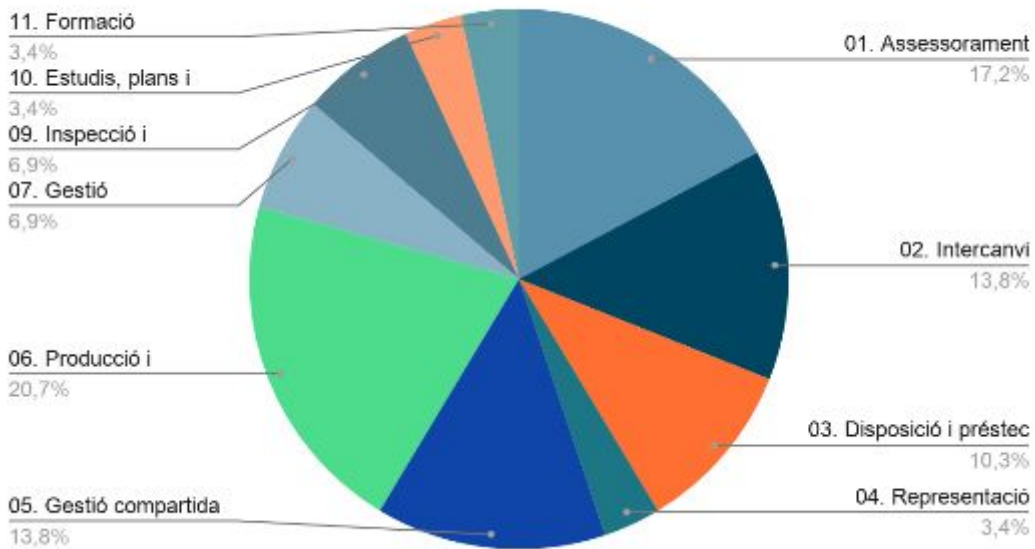
servei bàsic	línies d'acció
01.Assessorament	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Suport d'accions en senyalística</li> <li>2. Gestió documental</li> <li>3. Tractament de materials</li> <li>4. Emplaçament de contactes</li> <li>5. Gestió de col·leccions</li> </ol>
02.Intercanvi d'informació	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Espai web</li> <li>2. Intercanvi de correu electrònic</li> <li>3. Butlletí informatiu trimestral</li> <li>4. Reunions amb els municipis beneficiaris</li> </ol>
03.Disposició i préstec d'infraestructures i utilitatge	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Inventari material per al préstec</li> <li>2. Suport en difusió a xarxes socials</li> <li>3. Espai de recepció per a la promoció d'elements patrimonials dels municipis beneficiaris</li> </ol>

04.Representació	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Presentació al Consell Comarcal del Baix Empordà</li> </ol>
<b>servei complementari</b>	
05.Gestió compartida temporal	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Gestió tècnica del MST Baix Ter</li> <li>2. Demanda de gestió de públics</li> <li>3. Memòria pandèmia Covid19</li> <li>4. Taller 3D patrimonial</li> </ol>
06.Producció i comunicació conjunta d'activitats patrimonials	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Campanya difusió #DespertaAlBaixTer</li> <li>2. Imatge gràfica del projecte</li> <li>3. Continguts plafons patrimonials Gualta</li> <li>4. Espectacle Palmira Jaquetti</li> <li>5. Cicle de Visites guiades al Baix Ter</li> <li>6. Fòrum de recerca del Baix Ter</li> </ol>
07.Gestió mancomunada de serveis i programes	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Recull bibliogràfic del Baix Ter</li> <li>2. Connexió escoles</li> </ol>
09.Inspecció i elaboració d'informes	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Pre-projecte recorregut històric a Gualta</li> <li>2. Estudi del Fons de la Família Quintana</li> </ol>
10.Estudis, plans i dissenys	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Producció i disseny de noves activitats educatives de descoberta del territori</li> </ol>

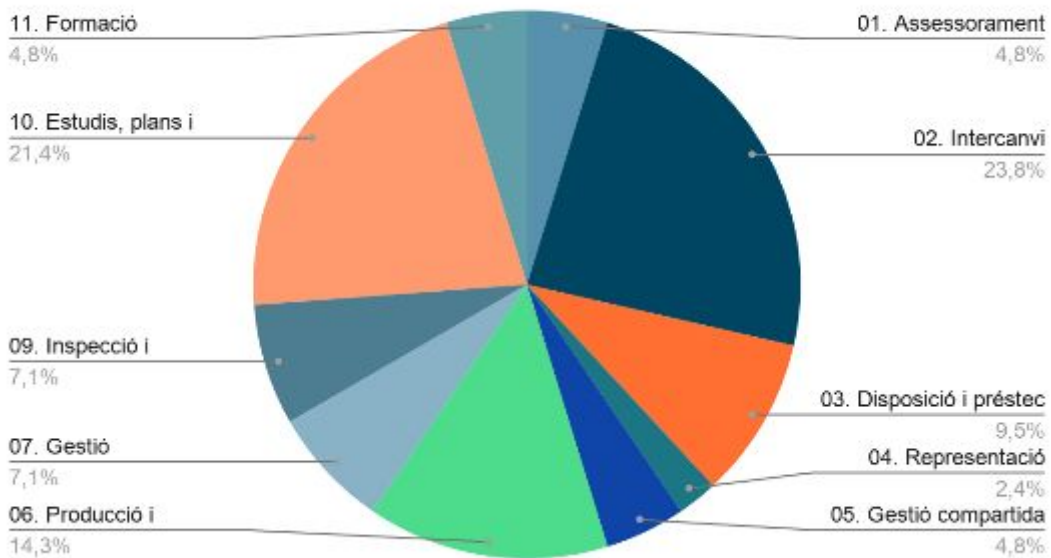
11. Formació

1. Formació en Patrimoni local a Bellcaire  
d'Empordà

### Serveis i línies d'actuació en nombres absoluts



### Dedicació en hores setmanals a cadascun dels serveis



## **GESTIÓ DEL MUSEU DE SUPORT TERRITORIAL**

El desenvolupament del projecte Museu de Suport Territorial - Baix Ter ha comportat la preparació, el desenvolupament, el seguiment i l'avaluació de diverses accions de suport tècnic i de programes conjunts que s'han anat desenvolupant.

Per tal de portar totes aquestes tasques endavant s'ha treballat a partir d'un equip configurat per personal intern del Museu de la Mediterrània que ha destinat part de la seva jornada al disseny, desenvolupament i seguiment de les accions del Museu de Suport Territorial, un coordinador específic dels serveis a donar als beneficiaris, i els complements que s'han considerat necessaris per part d'empreses externes.

Per part del Museu de la Mediterrània hi ha hagut el treball de sis persones que han tingut una dedicació específica en cada un dels seus casos. En el projecte MST Baix Ter hi ha treballat el següent personal:

- Gerard Cruset – director del Museu de la Mediterrània
- Irene Vilavedra – gestora administrativa del Museu de la Mediterrània
- Úrsula Olmos – tècnica de l'àrea educativa del Museu de la Mediterrània
- Eva Ramió – tècnica del Centre de Documentació del Museu de la Mediterrània
- Judith Espinosa i Montserrat Carbó – personal àrea atenció al públic del Museu de la Mediterrània

Per altra banda hi ha hagut la figura de coordinació del projecte MST Baix Ter que ha estat portat a terme per Èlia Bantí. Aquesta és una figura clau pel

desenvolupament del projecte i que sota la coordinació i supervisió del Museu de la Mediterrània ha portat les següents tasques endavant:

- Elaboració de memòries, informes i documents.
- Coordinació de les reunions de treball amb els municipis beneficiaris
- Coordinació i contacte amb proveïdors de serveis externs.
- Planificació de les accions i serveis, participació en la seva implementació i realització de les valoracions dels resultats obtinguts.
- Suport tècnic més especialitzat en l'àmbit de la comunicació i gestió web.
- Altres tasques de suport com captació de recursos i subvencions, intercanvi d'informació, etc.

Per últim cal remarcar que des del Museu de la Mediterrània es vol tenir molt clara la professionalització d'aquest projecte. Per aquest motiu, i per estar segurs que en aquesta primera anualitat s'ha realitzat les accions tal i com ens havíem mercat i per tal de tenir un cert suport després de gairebé dotze mesos caminant en solitari i fent créixer el MST Baix Ter s'ha encarregat a l'empresa Alisis un treball de control de projecte. Alisis és l'empresa que va realitzar el 2019 el POA del MST Baix Ter fet que li aporta un gran coneixement del projecte. El treball que ha portat a terme Alisis ha inclòs una auditoria als serveis prestats, un treball conjunt amb tot el personal que ha estat dins el MST Baix Ter el 2020 i la realització d'unes enquestes als beneficiaris Els resultats d'aquest control han estat molt positius i ens proporcionen una base molt sòlida per continuar fent créixer el projecte.

## **SERVEIS BÀSICS**

## **SERVEIS D'ASSESSORAMENT**

Els serveis d'assessorament han estat un dels més demandats de tots els serveis que s'oferien com a Museu de Suport Territorial. En una primera anualitat d'implantació del projecte al territori, cal tenir en compte la necessitat de consolidar-se per poder assolir connexions i així incrementar el reconeixement per part dels municipis beneficiaris, per esdevenir espai on adreçar-se davant consultes, peticions o cerca de suport. Així, un dels serveis que ha estat més senzill demandar per part dels pobles ha estat el d'assessorament.

Les peticions que hem tingut en aquest servei com a Museu de Suport Territorial han arribat de diferents poblacions i han estat per diferents motius. Tot i això cal remarcar que hi ha hagut una petició comuna entre tres dels quatre beneficiaris, l'assessorament sobre nova senyalística patrimonial al poble.

A continuació detallem les diferents accions d'assessorament que hi ha hagut a instància dels municipis:

- Diversos serveis d'assessorament als municipis d'Ullà, Gualta i Bellcaire pel suport en accions d'elaborar una nova senyalística dels seus elements i edificis patrimonials.
  - L'assessorament a la petició de l'Ajuntament d'Ullà ha constatat en revisar els continguts de la sèrie de plafons i orientar sobre la redacció dels mateixos, per assolir la millora per la seva execució.
  - L'assessorament a la petició de l'Ajuntament de Gualta ha partit de zero i s'ha basat en recollir la demanda indicada per l'ajuntament i iniciar els treballs d'un pre-projecte de recorregut informatiu dels punts d'interès del municipi, que després s'ha

desenvolupat en el sentit d'un estudi i posterior servei complet de producció de continguts.

- o L'assessorament a la petició de l'Ajuntament de Bellcaire d'Empordà s'ha iniciat a partir d'uns esbossos realitzats des del mateix municipi, cercant el suport en el desenvolupament d'aquests. El servei d'assessorament ha consistit en donar cobertura inicial a aquesta demanda i explorar possibles peticions de desenvolupament de serveis en fases més avançades de l'acció.
- Servei d'assessorament a petició del municipi de Pals per a qüestions diverses relacionades amb el procediment de gestió de donacions particulars, a la qual s'hi ha donat resposta tot facilitant els documents de cessió i donació de fons que disposa el Museu de la Mediterrània i les explicacions oportunes sobre la metodologia per a realitzar correctament aquestes recepcions, com a arxiu o espai patrimonial municipal.
- Servei d'assessorament a petició del municipi de Pals per a rebre informació de com tractar els materials arqueològics dels seus espais patrimonials municipals, motivat pel fet que han de realitzar diversos trasllats de material emmagatzemat. Se li ha donat resposta i oferiment de dipòsit a l'espai de fons de reserva del Museu de la Mediterrània, que no s'ha formalitzat encara durant l'annualitat.
- Servei d'assessorament a petició del municipi de Bellcaire d'Empordà per als contactes de la gestió del projecte arquitectònic de l'espai patrimonial adquirit recentment per l'ajuntament, Ca la Pepeta. Donant resposta des de MST amb la derivació oportuna a un projecte gironí que desenvolupa matèria d'arquitectura tradicional.



- Servei d'assessorament a petició del municipi de Bellcaire d'Empordà per al tractament i gestió de diferents col·leccions privades de col·leccionistes veïns de la població. Es tracta de tres col·leccions temàtiques de grans dimensions relacionades amb les ràdios, les nines i els rellotges. Aquest assessorament, que requeria d'una visita prèvia a les col·leccions citades, no s'ha pogut dur a terme durant aquesta anualitat a causa de l'anul·lació de la visita que tingué lloc al seu moment a causa del confinament i que no s'ha reprès de nou.

## SERVEIS D'INTERCANVI D'INFORMACIÓ

Des del Museu de la Mediterrània com a Museu de Suport Territorial - Baix Ter s'ha treballat per produir un flux d'informació continu cap als municipis i els equipaments culturals del territori. Pel fet de ser la primera anualitat del projecte aquest any s'han posat en marxa diferents canals i espais de comunicació. Uns elements que han proporcionat espais al museu i als beneficiaris per fer intercanvi d'informació, tant en forma unidireccional com bidireccional, en diferents moments de l'any i de diferents temàtiques.

Els elements que s'han iniciat a treballar el 2020 i han estat els que es detallen a continuació:

- Web site. Dins la pàgina web del Museu de la Mediterrània s'ha creat un apartat on hi ha una presentació pública del projecte, espais d'aprofundiment informatiu de cada municipi beneficiari, accés als butlletins informatius editats i espai de contacte directe a través d'un breu formulari de contacte. Tot això, per a facilitar als municipis beneficiaris o bé a qualsevol visitant de la pàgina una panoràmica general del contingut del projecte. Per altra banda, en un espai d'accés privat als municipis beneficiaris s'ha creat un repositori de tots els documents d'utilitat i altres elements que els poden ser d'interès<sup>1</sup>.
- Correu electrònic. S'ha emprat aquesta eina per a mantenir el contacte amb tots els municipis beneficiaris del projecte, per a compartir informacions o donar compte de les accions que s'han anat duent a terme. Ha estat, ateses les circumstàncies generals de confinament, l'espai de contacte amb major protagonisme.

---

<sup>1</sup> Es pot consultar la pàgina web en el següent enllaç  
<https://www.museudelamediterrania.cat/ca/museu-de-suport-territorial.html>

- Butlletí informatiu del MST Baix Ter. S'ha creat un butlletí amb una publicació trimestral, que ha aplegat tota la informació generada entorn del projecte, i aquest s'ha tramès puntualment als municipis beneficiaris. A més a més, i per tal que tothom que hi pugui accedir s'ha col·locat en un espai visible de la pàgina web del MST Baix Ter. Durant aquesta anualitat s'han editat tres números del butlletí informatiu, en ells s'hi ha recollit informació diversa d'interès pels municipis, així com també s'hi han explicat cadascuna de les accions o activitats que s'han anat desenvolupant al territori. Aquesta ha estat una eina molt acceptada per tots els beneficiaris, per la transparència en el projecte ja que d'aquesta manera han pogut ser coneixedors de totes les accions realitzades dins el projecte MST Baix Ter, i per ser una font d'idees ja que alguns beneficiaris ens han demanat replicar accions que havien vist en d'altres municipis. (Annex 02.3)

Finalment també cal comentar que dins els serveis d'intercanvi d'informació incloem les reunions i trobades que al llarg del 2020 s'ha portat a terme amb els beneficiaris del projecte. Unes reunions individuals amb la majoria de municipis per a fer seguiment i establir accions i necessitats de suport específiques.

Ens hagués agradat poder realitzar trobades conjuntes de tots els beneficiaris però això ha estat impossible a causa de les restriccions imposades per combatre la COVID19. Això ha esdevingut un obstacle a l'objectiu de crear comunitat i reconeixement mutu en un espai compartit de municipis participants del projecte.



2

<sup>2</sup> Es poden consultar a la pàgina web del Museu de la Mediterrània, a l'apartat dedicat a Museu de Suport Territorial, tots els butlletins que s'han editat durant aquesta anualitat.

<https://www.museudelamediterrania.cat/ca/museu-de-suport-territorial.html>

## **SERVEI DE DISPOSICIÓ / PRÉSTEC D'INFRAESTRUCTURES I UTILLATGE**

Des del MST Baix Ter s'ha facilitat i posat a disposició dels beneficiaris del projecte totes aquelles infraestructures físiques i virtuals que permeten donar visibilitat i resposta a necessitats detectades als municipis.

La primera acció que es va realitzar en aquest servei va ser la elaboració d'una llista de tot el material que el Museu de la Mediterrània té en propietat i pot ser d'utilitat pels beneficiaris del MST Baix Ter, bàsicament ens trobem amb material informàtic, audiovisual i d'infraestructura expositiva. (Annex 03.1)

En aquest aspecte hi ha hagut demandes d'aquest servei per part de diferents beneficiaris. Bàsicament s'ha demanat utilitat de caire informàtic per a la realització d'activitats promogudes pel projecte mateix en els diferents municipis.

Per altra banda també s'ha posat a disposició dels beneficiaris totes aquelles xarxes socials de les quals disposa el Museu de la Mediterrània. Aquest element ha servit per donar suport en un format general al projecte de Museu de Suport Territorial, a la difusió dels municipis beneficiaris del projecte i al territori del Baix Ter. I a la vegada hi ha hagut suport puntual en la difusió d'informacions i activitats de caire patrimonial de diversos municipis. Un servei que ha amplificat la veu i imatge dels municipis a les xarxes.

Finalment també s'ha posat al servei dels beneficiaris les pròpies infraestructures físiques del Museu de la Mediterrània. El museu compta amb diferents espais molt versàtils que s'han posat a disposició de tots els municipis per tal que hi portin a terme totes aquelles accions que desitgin. Cal dir però que no s'han rebut peticions d'utilització dels espais físics del

museu, en bona part per les restriccions de mobilitat i condicions de confinament que ens han acompanyat al llarg del 2020.

Tot i això, sí que hi ha hagut un espai del Museu de la Mediterrània que s'ha posat a disposició dels beneficiaris del projecte i a més a més s'ha dotat de personal per tal de dinamitzar-lo. Es tracta de l'espai d'atenció al públic que disposa el museu. Aquest és un espai per on passen més de cinquanta mil persones l'any, un pol d'atracció de visitants i turistes, i que s'ha posat a disposició de tots els municipis beneficiaris per a ser un punt d'informació i turisme dels seus municipis.

Així, s'ha desenvolupat un espai on s'ha creat una visió àmplia del territori que engloba el projecte de MST Baix Ter, un espai amb tota la informació d'activitats, accions, propostes culturals dels diversos municipis del projecte i que, a més a més, oferia les principals informacions de servei de cada un d'ells.

Aquest espai s'ha dotat i dinamitzat al llarg dels mesos d'estiu i en moments puntuals al llarg de l'any d'un personal específic, format i coneixedor del Baix Ter. D'aquesta manera des del Museu de la Mediterrània s'ha portat a terme una política activa d'atenció al visitant en vers el territori del projecte de MST Baix Ter. I s'ha promogut la transmissió dels valors patrimonials culturals dels diferents municipis.



## **SERVEI DE REPRESENTACIÓ**

El Museu de Suport Territorial Baix Ter ha actuat en algun moment de l'any com a figura representativa de tots els municipis beneficiaris del projecte. Aquest servei, al tractar-se de la primera anualitat del projecte i amb les relacions amb els beneficiaris encara en formació en alguns casos, ha comportat un treball de baixa intensitat. En el futur aquest servei ha d'anar suposant més càrrega de treball i dedicació.

La principal acció de representació que s'ha realitzat aquest any ha estat la presentació del projecte de Museu de Suport Territorial - Baix Ter al Consell Comarcal del Baix Empordà. Amb ells s'ha realitzat una reunió on des del Museu de la Mediterrània s'ha pogut exposar el projecte a diferents àrees del Consell Comarcal. Cal citar que hi havia representació de la presidència del Consell Comarcal així com també, la gerència, les conselleries de cultura i turisme i el consell d'alcaldes. A més a més, hi havia una representació de l'equip tècnic de les mateixes àrees. La reunió ha donat a conèixer la vinculació de municipis del territori i la voluntat de treball i acció conjunta per desenvolupar línies d'actuació en l'àmbit patrimonial i cultural així com els serveis que comporta el projecte. Així mateix ha construït una via de col·laboració amb una institució supralocal d'acció territorial que s'ha anat mantenint a nivell tècnic al llarg de l'any.

## **SERVEIS COMPLEMENTARIS**



## **SERVEI DE GESTIÓ COMPARTIDA TEMPORAL**

El servei de gestió compartida temporal del projecte de Museu de Suport Territorial inclou aquelles accions de gestió que s'han tirat endavant a partir del treball conjunt i coordinat entre el Museu de la Mediterrània i els beneficiaris del projecte. Es tracta d'accions, activitats o produccions de recursos compartit per al servei i ús de tots els beneficiaris. Aquest servei també inclou aquella tasca interna de planificació de totes les accions generades en el marc del programa. Aquestes tasques han comportat una dedicació i inversió en temps tant per part de l'equip del Museu de la Mediterrània com d'alguns agents externs.

- Des del Museu de la Mediterrània s'han realitzat les tasques de gestió del programa de Museu de Suport Territorial - Baix Ter, així com el seguiment dels treballs per garantir el compliment dels objectius proposats al projecte. La dinamització i cura integral dels serveis inclosos al programa s'han portat a terme des d'un binomi de direcció i coordinació, complementat amb les dedicacions acordades del personal de les diverses àrees del museu.



Aquest cos d'acció ha generat les tasques d'implementació i desenvolupament dels serveis, el seguiment i els mètodes d'elaboració dels mateixos a través d'informes, memòries d'actuació, valoracions internes i externes, així com també les diverses reunions i sessions de treball i formació que ha requerit el projecte.

- Una de les principals demandes dels beneficiaris del projecte fou la de crear dinàmiques en la gestió del públic. Per aquest motiu s'ha iniciat el 2020 una proposta de gestió compartida d'ofertes turístiques del conjunt de beneficiaris que s'ha materialitzat en una proposta de cicle de visites guiades i activitats al territori. La proposta s'ha gestionat fins a l'inici de la seva producció, malauradament i a causa de les mesures derivades de la pandèmia finalment no s'ha pogut executar aquesta acció.
- El 2020 serà l'any que es recordarà com el de l'inici d'una pandèmia mundial que canviarà les nostres vides. El Museu de la Mediterrània va creure necessari recollir el present històric que estem vivint i per aquest motiu es va idear un projecte de recollida de documents i objectes materials que testimoniessin el pas de la COVID19 al Baix Ter. Aquesta acció de recollida, que va iniciar-se en format digital durant el confinament, ha obtingut 17 donacions que provenen de diverses poblacions (Torroella de Montgrí, Verges, Gualta i Ullà) i d'entitats públiques i privades. En total s'han recollit 32 elements que poden incrementar-se en el temps ja que és un projecte que seguirà obert els propers anys. (Annex 05.3)

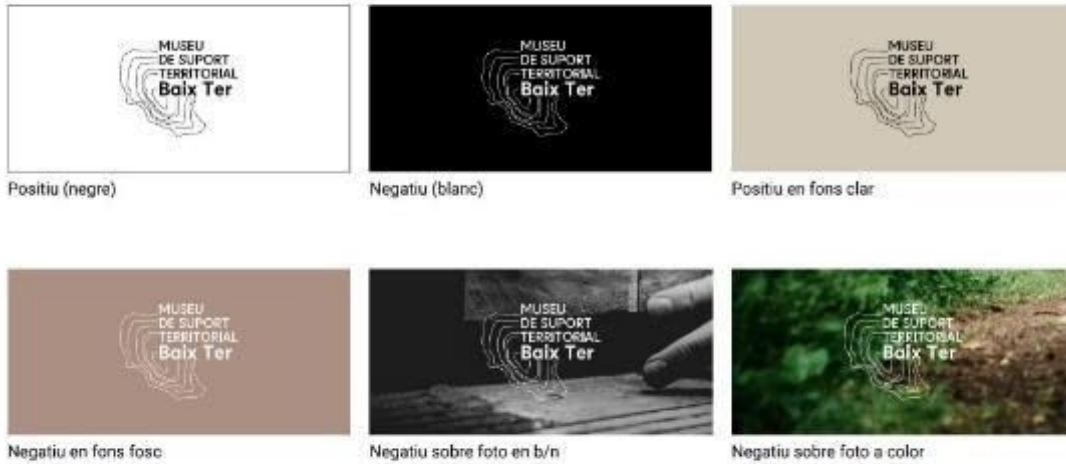


- Derivada del projecte Giravolt, iniciativa de la Direcció General del Patrimoni Cultural i l'Agència Catalana de Patrimoni Cultural, s'ha dissenyat i produït el taller "Taller 3D. Desperta el patrimoni" una activitat de digitalització de peces patrimonials del territori enfocada a la descoberta dels elements culturals propers amb les tècniques més pioneres i les aplicacions 3D per compartir-les. La primera sessió d'aquesta acció s'ha portat a terme el dissabte 10 d'octubre al Museu de la Mediterrània, però el taller està dissenyat per tal de poder ser replicat a qualsevol dels municipis beneficiaris del programa MST Baix Ter que ho demanin en les properes anualitats. Es valora molt positivament la seva funció didàctica i l'atractiu que genera a un públic més jove, moltes vegades difícil de vincular.

## **SERVEI DE PRODUCCIÓ I COMUNICACIÓ CONJUNTA D'ACTIVITATS DE DIVULGACIÓ I ÚS DEL PATRIMONI**

El Museu de Suport Territorial - Baix Ter s'ha proposat ser un motor per donar impuls i coordinació a la comunicació i difusió conjunta de l'oferta cultural del territori. A més a més ha estat generador del foment de nous usos del patrimoni en el marc de la innovació en la producció i programació cultural. La seva experiència en aquest camp ha fet que tot i ser el primer any del projecte aquest hagi estat un dels serveis més utilitzat i desenvolupat. A continuació es mostra les diferents accions que s'han executat el 2020:

- Elaboració d'una imatge gràfica del Museu de Suport Territorial Baix Ter per tal de comptar amb una identificació visual que agrupi el projecte i el pugui identificar en el futur. El disseny de la marca per a reconèixer les accions dins el programa ha d'esdevenir el recurs visual bàsic de consolidació a la documentació, material de difusió d'activitats, imatge representativa, etc. Aquest encàrrec ha estat desenvolupat per una empresa externa de disseny i responent als principis de territori, acció àmplia, discurs obert i cultura i patrimoni. (Annex 06.2)

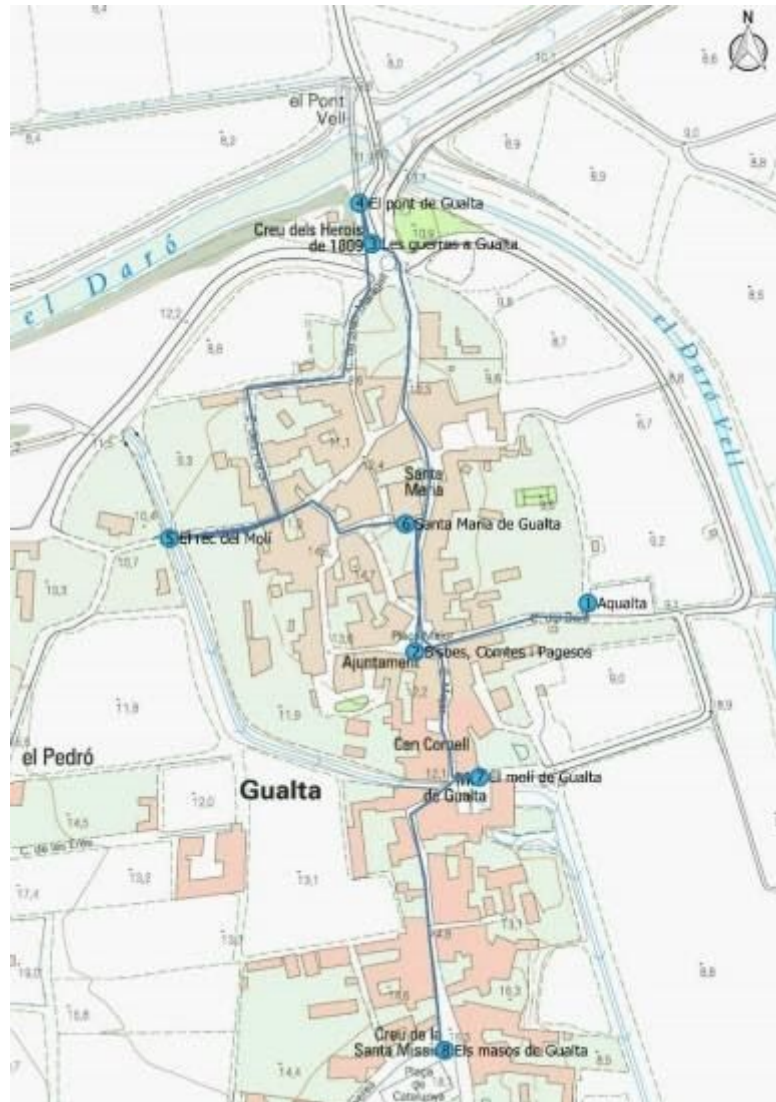


- Campanyes de difusió del territori del Baix Ter a partir de les xarxes socials del Museu de la Mediterrània (Twitter, Facebook, Instagram i Youtube). Una acció que s'ha realitzat al llarg de tot l'any i que tenia com a objectiu comunicar els valors naturals i patrimonials de l'àmbit del Baix Ter. Cal remarcar però que aquesta acció ha viscut el seu moment més àlgid al llarg del confinament més dur decretat per l'estat d'alarma. En un moment que la gent no podia sortir de casa s'ha portat a terme una campanya per fomentar els principals atractius del territori a partir d'imatges a Instagram i Twitter amb l'etiqueta #DespertaAlBaixTer.
- L'any 2020 s'ha commemorat el 125è aniversari del naixement de l'escriptora i folklorista Palmira Jaquetti. Ella entre el desembre de 1927 i setembre de 1930 va visitar diverses poblacions del Baix Ter on va recollir prop d'un centenar de cançons tradicionals d'aquest territori. La Generalitat de Catalunya ha promogut l'Any Palmira Jaquetti i per commemorar aquesta efemèride el MST Baix Ter ha proposat produir l'espectacle "Palmira al Baix Ter" i fer un recorregut pel territori a partir de les cançons recollides. L'espectacle s'ha escrit i

s'hauria dirigit per Jordi Lara, interpretat per la cantatriu Elisenda Rué i amb guitarra d'Izan Rubio. No obstant, la proposta no s'ha pogut executar en motiu de les restriccions derivades de la pandèmia així com la preocupació dels municipis on s'hauria dut a terme (Verges, La Tallada i Pals). Tanmateix, ja que la preparació prèvia de la proposta, que ja comptava amb dates fixades al calendari per a fer-ne l'espectacle als respectius municipis, ha estat elaborada íntegrament, hem valorat recuperar-ne la seva execució, si és possible, durant la propera anualitat. (Annex 06.4)

- L'assessorament inicial realitzat al municipi de Gualta per un projecte de renovació de la senyalística dels principals elements patrimonials de la població, continuat per a la elaboració d'un informe-projecte finalment ha desembocat en una acció de producció i comunicació conjunta d'activitats de divulgació i ús del patrimoni. Així s'ha creat una proposta de recorregut històric i de punts d'interès del poble de Gualta a partir de vuit plafons. L'acció ha comportat un estudi del municipi, i la redacció i el disseny del contingut dels vuit plafons. Tots aquests treballs sempre s'han realitzat acompanyats del beneficiari. Per tal de portar a terme tots aquests treballs s'ha requerit els treballs tècnics de disseny del recorregut i la elaboració de continguts històrics i patrimonials a una empresa externa. Així s'han entregat a la població de Gualta vuit plafons redactats, dissenyats i a punt per tal de que el beneficiari els produeixi i els col·loqui al seu lloc. (Annex 06.3)

Els treballs resultants de l'acció preveuen ser un exemple d'actuació replicable homogèniament a d'altres municipis beneficiaris del projecte MST Baix Ter, per aconseguir un relat conjunt, sota uns mateixos criteris, del territori que ho empara.



- Com a experiència cultural destinada a la sensibilització dels valors patrimonials a la ciutadania i als municipis beneficiaris, s'ha treballat en totes les fases de preparació del Cicle de visites guiades al Baix Ter. De nou, l'activitat no s'ha pogut executar materialment per les restriccions derivades de la pandèmia. No obstant, s'han activat les accions i coordinació necessàries per a programar-les en el moment que sigui possible, com a impuls de l'activitat patrimonial a tots els municipis que són beneficiaris del projecte.

- El 2020 s'ha portat a terme la vuitena edició del Fòrum de Recerca del Baix Ter. El Fòrum de Recerca és la materialització d'un dels grans objectius del Centre de Documentació, recollir i ser l'altaveu de les diferents recerques i treballs relacionats amb el territori del Baix Ter. El Fòrum de Recerca és una activitat on a partir de comunicacions de deu minuts la comunitat científica i els investigadors locals poden difondre a la ciutadania els seus treballs sobre el territori més proper. Aquest any, a causa de la impossibilitat de reunir les persones investigadores i el públic en un espai físic comú per les restriccions, que hauria tingut lloc al municipi de La Tallada d'Empordà, s'ha optat per l'opció digital. Això ha suposat l'entrada al servei de l'empresa de comunicació La Caraba, que s'ha encarregat de gestionar la plataforma digital per tal que el format hagi estat el més acurat possible. El Fòrum de Recerca és una activitat gestionada per la responsable del Centre de Documentació del Museu de la Mediterrània.





## SERVEI DE GESTIÓ MANCOMUNADA DE SERVEIS I PROGRAMES

Un dels objectius que es vol aconseguir amb la implantació del programa de Museu de Suport Territorial és el d'incidir en la vessant de reforçar la proactivitat dels municipis per a l'execució conjunta de serveis. Des d'aquest punt, el Pla Operatiu 2020 - 2023 havia previst, entre d'altres accions, la creació d'algunes comissions estratègiques formades per representants dels municipis i la coordinació del projecte. No obstant, aquestes s'han vist obligades a posposar-se, davant la dificultat de reunir presencialment aquests grups de treball, i s'ha treballat d'una manera més direccionada del MST Baix Ter cap als beneficiaris, proposant iniciatives i actuant segons l'interès despertat al beneficiari. En els serveis de gestió mancomunada i programes s'ha treballat les següents accions:

- El curs escolar 2020-2021 ha estat extremadament influenciat pels efectes de la COVID19 i les mesures de prevenció que s'han establert, per aquest motiu no s'ha pogut tirar endavant un ambiciós projecte educatiu complet i construït des de la implicació dels centres escolars i referents educatius del territori. No obstant, sí que s'han establert contactes amb les escoles dels municipis beneficiaris del projecte per a fer-les coneixedores del programa i de les iniciatives que es volen



engegar amb la seva participació. Això ha fet conèixer de primera mà els objectius i oportunitats que s'obren a través del MST Baix Ter per a l'alumnat dels centres educatius, que és un públic objectiu de gran

rellevància per construir coneixement del territori tant en la vessant de les ciències naturals i ambientals com en les ciències socials.

- Des del Centre de Documentació del Museu de la Mediterrània s'ha engegat el projecte de documentació del territori a través del Recull bibliogràfic del Baix Ter. Aquesta acció ha consistit en elaborar registres de referències bibliogràfiques dels actius patrimonials existents al territori del Baix Ter i les referències als municipis en general per a facilitar la investigació i la recerca. Aquesta és una acció que s'anirà allargant al llarg del temps ja que hi ha una feina constant, exhaustiva i pacient d'anar dotant aquest recull de més importància i cites bibliogràfiques. El projecte s'ha posat a l'abast de qualsevol usuari que estigui interessat a realitzar consultes sobre aquestes bibliografies a través de la pàgina web del Museu de la Mediterrània i se segueix treballant progressivament en la seva contínua actualització. (Annex 07.1)

A part, cal esmentar que ha estat una acció que ha generat de retruc un fet beneficiós pel Centre de Documentació i és que aquesta ha vist com augmentava de forma significativa la incorporació de documentació local dels beneficiaris del MST Baix Ter.

## **SERVEI DE CREACIÓ DE VALOR PATRIMONIAL I CAPTACIÓ DE FINANÇAMENT SUPRALOCAL**

La línia d'assistència tècnica a la formulació d'un relat integral i estructurat del patrimoni del Baix Ter no s'ha desenvolupat com a tal, tanmateix el gruix de serveis tan bàsics com complementaris es treballen des de la perspectiva que incideix aquest servei. Per tant, es pot considerar que, de manera transversal, s'ha donat cobertura als objectius que planteja aquesta línia estratègica, i es proposa de continuar avançant per a donar cos a aquests principis.

## **SERVEI D'INSPECCIÓ, D'ELABORACIÓ D'INFORMES**

El servei d'inspecció i elaboració d'informes tècnics vinculats al patrimoni ha donat cobertura a les demandes indicades pels municipis o a la consideració tècnica per part del MST Baix Ter. Durant aquesta anualitat 2020 han estat les següents:

- Durant el 2020 s'ha esdevingut la donació del Fons documental de la Família Quintana al Museu de la Mediterrània com a dipositori de la història del territori. Aquest fet ha generat la necessitat d'elaboració de l'inventari del material integrat al Fons del Museu. La tasca s'ha encarregat a un professional extern per a l'especialització que requeria el tractament d'aquests materials. Es tracta d'un fons documental notable que ocupa prop de cinquanta caixes i que està relacionat amb un període de temps que va des del segle XIV fins a l'actualitat. Els documents giren a l'entorn, principalment, de determinats membres de la família Quintana que van assolir gran notorietat en el seu moment pels càrrecs polítics i/o militars que havien tingut, així com pels papers que havien jugat en la societat, la cultura i l'economia del seu temps tant a nivell nacional, com a nivell territorial. Aquest és un patrimoni documental on surten representats diferents pobles beneficiaris del MST Baix Ter, i passa a ser d'interès territorial pel seu contingut i que s'ha inventariat per a fer possible la investigació i la recerca des del Centre de Documentació del Museu de la Mediterrània. (Annex 09.2)



- Arrel d'un servei d'assessorament realitzat al municipi de Gualta per un projecte de renovació de la senyalística dels principals elements patrimonials de la població, s'ha elaborat un informe-projecte previ als punts d'interès del nucli de Gualta per a formar un recorregut històric a demanda del municipi. Aquest treball ha estat delegat a un professional extern a causa de la concreció que requeria la demanda. L'informe ha exposat les possibilitats d'actuació al municipi, les temàtiques que es consideren il·lustratives i les diverses funcions que pot englobar la proposta. (Annex 09.1)

## **SERVEI D'ELABORACIÓ D'ESTUDIS, PLANS, DISSENYS**

Com a servei de planificació estratègica i disseny, el MST Baix Ter ha considerat necessari fer una aposta decidida a preparar les bases d'una oferta educativa arrelada al territori. Aquesta ha estat una demanda força regular als diferents municipis beneficiaris del projecte.

Per aquest motiu l'Àrea educativa del Museu de la Mediterrània ha treballat el disseny i la producció d'activitats educatives de descoberta al territori en visió Museu de Suport Territorial i en sintonia en el context actual de crisi pandèmica. Això ha portat a dissenyar i aplicar plans per estendre l'oferta educativa als entorns propers a les escoles per tal de facilitar la logística i la seguretat al professorat interessat en planificar activitats pel seu alumnat.

Aquesta variable ha portat al fet que per una banda s'hagin adaptat algunes de les activitats educatives que tenia en catàleg el Museu de la Mediterrània, i per altra banda se n'han creat de noves per a conjuntar els objectius d'apropar els serveis del MST Baix Ter als municipis amb centres escolars i oferir continguts específics de cadascun dels municipis del territori.

Aquest servei s'ha materialitzat en el disseny i producció de les següent activitats de descoberta natural i històrica:

- El cas de la desaparició del Turó
- Connectem amb l'entorn
- Antropòlegs al Montgrí

Aquestes activitats es poden realitzar als voltants de qualsevol de les escoles del municipis beneficiaris del MST Baix Ter i ja s'ha ofert a les escoles proves pilot per tal que les puguin realitzar. Està previst que al llarg del 2021 es puguin realitzar aquestes accions educatives. (Annex 10.1)

## SERVEI DE FORMACIÓ

A la demanda exposada per un municipi concret s'ha engegat el servei de formació previst al catàleg del Museu de Suport Territorial com a servei complementari. Aportant el capital humà i amb adaptació a la sol·licitud de la xarxa de beneficiaris, ha tingut lloc un Programa Formatiu en Patrimoni Local al municipi de Bellcaire d'Empordà.

La proposta anava destinada a totes aquelles persones interessades a conèixer una mica més a fons el patrimoni del municipi, per poder transmetre'l a persones foranes que visitin el poble o als propis veïns i veïnes, per tal d'esdevenir-ne bons amfitrions.

El curs ha tingut una durada de 10 hores i s'ha repartit en quatre sessions formatives impartides per professionals coneixedors del territori els dies 14, 16, 21 i 23 de desembre. El programa ha constatat del següent contingut:

- JO SÓC AMFITRIÓ/NA
- CONEIXEM EL PARC NATURAL, DES DE BELLCAIRE
- SANT JOAN DE BEDENGA, A FONTS
- EL PATRIMONI CULTURAL DE BELLCAIRE D'EMPORDÀ

La valoració per part de tots els formadors i alumnes del curs ha estat molt bona, tant per la formació que s'ha donat (completa i polièdrica el municipi), com per l'aprofitament que en podran



fer els assistents al curs. (Annex 11.1)

El curs ha estat una experiència pilot replicable a d'altres municipis que formen part del projecte.



## **Annexos MST Baix Ter**

Museu de la Mediterrània

Museu de Suport Territorial – Baix Ter

1a anualitat

## ÍNDEX DE DOCUMENTS ANNEXATS

- 02.3. [Butlletins informatius MST-Baix Ter](#)
- 03.1. [Inventari de material per al préstec](#)
- 05.3. [Memòria pandèmia Covid19](#)
- 06.2. [Imatge gràfica del projecte](#)
- 06.3. Contingut Plafons Patrimonials Gualta
- 06.4. [Espectacle Palmira al Baix Ter](#)
- 07.1. [Recull bibliogràfic del Baix Ter](#)
- 09.1. [Pre-projecte recorregut històric de Gualta](#)
- 09.2. [Informe inventari Fons Família Quintana](#)
- 10.1. [Producció i disseny noves activitats educatives del territori](#)
- 11.1 [Formació en Patrimoni Local a Bellcaire d'Empordà. Informe de valoració](#)